

Motion till riksdagen 2005/06:K377

av **Annelie Enochson (kd)**

Inrättande av ett bostads- och samhällsplaneringsdepartement

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att det bör inrättas ett specifikt departement för att handlägga ärenden som rör bostadspolitiken, samhällsbyggandet och den övergripande fysiska planeringen.

Motivering

Människans närmiljö, som den kommer till uttryck i vårt boende och samhället runtomkring oss, är av stor vikt för vårt psykiska och fysiska välbefinnande. En trygg och estetiskt tilltalande närmiljö, integrerad i en genomtänkt och framtidsinriktad helhetsmiljö, är viktig för att vi skall må väl och utvecklas i en positiv riktning. Vår byggda miljö är det rum som vi tillbringar merparten av vår tid i och som vi också kommer att lämna efter oss till våra barn. Dessa rum är av stor vikt för oss alla och kräver att vi har en långsiktig och hållbar planering djupt förankrad hos medborgarna i främst kommunerna. Eftersom den fysiska miljöns kvaliteter och boendefrågorna blir allt viktigare i människors vardag och prioriteringar och dessutom svarar för en ökande andel av de offentliga och privata investeringarna är det mer än rimligt att skapa ett nytt departement för dessa sammanhängande frågor.

Framtidens bostadspolitik

Sverige har en hög grad av urbanisering, och alltfler människor kommer sannolikt att bosätta sig i våra stora städer. Sedan början av 1960-talet har den svenska tätortsarealen vuxit med över 50 %, vilket är dubbelt så mycket som befolkningstillväxten under samma period. Internationellt är tendensen den-

Fel! Okänt namn på

samma. Detta har uppmärksammats av bl.a. FN-konferensen Habitat II, som hölls i Istanbul 1996. Habitatdokumentet som kom till under konferensen i Istanbul – inriktades på två övergripande mål:

- En rimlig bostad för alla.
- En hållbar utveckling av människors boplatser i en värld av växande städer.

Det kommer framgent att bli fler komplicerade samhällsbyggarfrågor i ett samhälle som växer och blir alltmer kompakt och komplext. Den traditionella tillverkningsindustri som vi byggt upp under det senast seklet håller på att radikalt minska sin andel av den totala sysselsättningen, trots högre produktionsvärden och ett stigande antal småföretag. Industrin som helhet kommer till väsentliga delar att ersättas med personalintensiva tjänsteföretag som till exempel IT-företag.

Samtidigt som de större tätorterna och deras vidgade omland av allt att döma får en ökad befolkning, är planeringen av vår stora lands- och glesbygd av oerhörd stor vikt för hela samhället och inte minst storstädernas rekreationskrävande invånare. De många landsortsområdena i hela landet kommer fortfarande att spela en stor roll för vår ekonomi, vårt byggande samt företagsutvecklingen inom flertalet näringssektorer.

Trots inflyttningen till de större städerna under efterkrigstiden bor drygt en miljon människor i det vi vanligtvis kallar glesbygd. Därtill kommer invånarna i otaliga mindre handels- och bruksorter i samtliga regioner. Dessa miljöer behöver få en ansenlig andel av de totala planeringsinsatserna för sin framtida utveckling. Planeringen bidrar då till en bättre livsmedels- och energiförsörjning i städerna, en starkare och mer komplett infrastruktur samt ett mer mångfaldigt och kreativt näringsliv.

Boendefrågor har alltid aktualitet och de kommer att kräva ett än större utrymme i framtiden. Boendemiljöerna kan aldrig byggas färdiga utan måste ständigt anpassas till människornas nya krav, forskningsrön kring exempelvis nya konstruktionsmateriel och till skiftande villkor i omvärlden. Framtidens planering av bostäder innebär bl.a. att ta ställning till kraven på en mer blandad och ekologiskt inriktad bebyggelse. Vi behöver också planera för att gå från det funktionsuppdelade samhället till ett socialt och funktionellt integrerat samhälle. Miljökvalitetsmålen som skall implementeras i all planering kräver större samordning.

Behov av ett nytt departement

Allt detta sammantaget innebär att det bör finnas en ansvarig minister som till sitt förfogande har ett framtidsinriktat planerings- och bostadsdepartement.

De bostads- och planeringspolitiska frågorna handläggs nu under fyra olika departement. Dessa är Finansdepartementet, Justitiedepartementet, Socialdepartementet och Miljödepartementet. Det innebär i sin tur att det inte finns något enskilt departement eller en samordnad organisation för att garantera och genomföra ett helhetsgrepp över dessa viktiga frågor. Konsekvenserna av

Fel! Okänt namn på

denna brist på tydlig departemental ledning kan bli fördröjda beslut i viktiga frågor, bristande engagemang i centrala planerings- och bostadsfrågor, dåliga kontakter med olika brukargrupper och myndigheter samt svårigheter för medborgarna att få en ordentlig insyn i dessa för individen och familjen avgörande frågor.

Regeringen har som ambition att öka bostadsbyggandet högst väsentligt. Enligt vallöften 2002 skall det byggas ca 120 000 bostäder till år 2006. Det innebär ca 30 000 bostäder per år. Enligt Boverket (Bostadsmarknaden år 2003–2004) kommer det förväntade bostadsbyggandet att bli ca 27 000 bostäder för år 2003. Detta räcker dock inte. Skall vi nå upp till europeisk nivå krävs det 40 000–50 000 bostäder per år. 100 kommuner bedömer år 2003 att den lokala bostadsmarknaden präglas av brist på bostäder. Samtidigt har andra delar av Sverige ett bostadsöverskott. Allt detta sammantaget gör att det behövs ett kraftfullt departement för att ta itu med bostadsobalanserna i landet.

Av dessa anledningar förordar jag inrättande av ett nytt bostads- och planeringsdepartement och en snabb start av ett nödvändigt förplaneringsarbete. En liknande motion behandlades i BoU1 under förra riksmötet. Bostadsutskottet föreslog avslag. Bostadssituationen har inte blivit förbättrad under 2005, och därför anser jag att ett specifikt departement som handlägger alla samhällsplaneringsfrågor är mer angeläget än någonsin.

Stockholm den 22 september 2005

Annelie Enochson (kd)